

Udkast til ændring af lov om mark- og vejfred

7. september 2020

Forslag

til

Lov om ændring af lov om mark- og vejfred

(Videreformidling af optagne katte)

§ 1

I lov om mark- og vejfred, jf. lovbekendtgørelse nr. 1847 af 14. december 2015, som ændret ved § 74 i lov nr. 133 af 25. februar 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 6 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Stk. 2 gælder ikke for katte, der ikke er ejermærkede.«
Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

2. I § 7, *stk. 1*, ændres »§ 6, stk. 3,« til: »§ 6, stk. 4,«.

3. I § 9 indsættes som *stk. 4*:

»Stk. 4. Katte, som ikke er ejermærkede, eller som ikke afhentes inden fristen fastsat i stk. 1, 1. pkt., 1. led, bliver umiddelbart optagerens ejendom.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Katte adskiller sig fra de fleste andre hus- eller kæledyr ved, at samme art forekommer både som kæledyr, som husdyr (de såkaldte gårdkatte) og som vildtlevende dyr.

Der findes ikke præcise tal for landets kattebestand. Danmarks Statistik opgjorde i 2000 antallet af ejerkatte i Danmark til 645.000. I ”Rapport vedrørende avl af dyr” (Fødevareministeriet 2013) blev det anslået, at der er ca. 700.000 ejerkatte (tamkatte) i Danmark.

Ifølge oplysninger fra landets to aktive, private katteregistre, Det Danske Katteregister (DDKR) og Dansk Katteregister (DKR), har de i juni 2020 tilsammen registreret i alt ca. 845.000 katte. Dette tal kan dog ikke umiddelbart lægges til grund for et estimat af det aktuelt eksisterende antal mærkede katte, idet nogle katte er registreret i begge registre, ligesom langt fra alle døde katte afmeldes i registrene. I det omfang tamkatte aflives hos en dyrlæge, vil denne typisk sørge for at afmelde dyret, hvis det er registreret, men da mange dyr dør på anden vis, er der ikke sikkerhed for, at ejeren husker at afmelde dyret.

Det er dog ikke umiddelbart muligt at vurdere, hvor mange dobbeltregistreringer og manglende afmeldinger der er blandt de ca. 845.000 registreringer.

Der er imidlertid samtidigt et betydeligt antal ejede tamkatte, som ikke er mærkede og dermed ikke registrerede. Ifølge en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse foretaget af Københavns Universitet i 2016 er ca. 25 % af ejerkattene hverken øretatoverede eller chipmærkede.

Det er dog nu indtrykket blandt katteregistrene, at flere og flere ejere får deres kat mærket, så andelen af umærkede ejerkatte er faldende og måske nu er nede på 15 % af ejerkattene. Dyrenes Beskyttelse skønner således, at der aktuelt er ca. 160.000 umærkede ejerkatte.

Såfremt de ca. 47.000-48.000 katte, der årligt mærkes og registreres, udgør 75-85 % af alle ejerkatte, anslås det, at antallet af umærkede ejerkatte udgør mellem 100.000 og 225.000 dyr.

Herudover er der et ukendt antal såkaldte gårdkatte, dvs. katte som ikke holdes som tam- eller kæledyr, men som holdes bl.a. på landbrugsbedrifter af hensyn til bl.a. bekæmpelse af mus og rotter.

Endelig er der en bestand af såkaldte vildkatte, dvs. katte, der ikke er ejet eller tilknyttet personer, og som i praksis lever vildt. Størrelsen af denne bestand er i sagens natur ukendt, og skønnene varierer voldsomt. I ovennævnte rapport vedrørende avl af dyr skønnedes således, at bestanden af vildkatte var nogenlunde lige så stor som bestanden af tamkatte, altså i størrelsesordenen 700.000, medens Dyrenes Beskyttelse løseligt har anslået bestanden af vildkatte til relativt stabilt at udgøre omkring 100.000 dyr, omfattende både egentlige vildkatte og tidligere tamkatte, der af den ene eller anden grund nu lever vildt.

Der er i Danmark en række katteinternater, der fortrinsvis drives på et frivilligt eller foreningsbaseret grundlag. De største er Dyrenes Beskyttelse med 8 internater henholdsvis Inges Kattehjem med 3 internater, men der er herudover godt et dusin andre internater.

Katteinternaterne har oplevet en stigende tilgang af herreløse tamkatte og ønsker derfor lettere adgang til at videreformidle de optagne katte. Dyrenes Beskyttelses 8 internater fik i 2019 således indleveret ca. 9.000 katte, hvilket var 40 % flere end normalt. Man er ikke bekendt med årsagen til denne stigning. Langt de fleste dyr indleveres af private, meget sjældent af politiet.

Internaterne registrerer og fremlyser de indleverede katte. I det omfang, de fremlyste katte ikke afhentes efter udløbet af fristen, klargøres disse til videreformidling, dvs. sundhedstjekkes, mærkes og evt. neutraliseres. Gennemløbstiden for katte på internaterne svinger mellem 1-2 uger, primært i de større byer, og op til et år.

Regeringen vil gerne hjælpe internaterne til en smidigere sagsgang, både i forhold til tilbagegivelsen af katte med kendt ejer og i forhold til videreformidlingen af katte uden ejer eller uden kendt ejer.

Lovforslaget indeholder derfor en lempelse af reglerne for fremlysning af herreløse katte, således at katte, der ikke er ejermærkede, umiddelbart vil kunne videreformidles, medens ejermærkede katte vil kunne videreformidles umiddelbart efter udløbet af den eksisterende frist på 24 timer for afhentning.

Det er regeringens hensigt at evaluere lovændringen to år efter, at denne er trådt i kraft. Ved evalueringen vil man lægge vægt på, hvorvidt ændringen har resulteret i en øget mærkning af katte og dermed i den ønskede reduktion af indleveringen af umærkede ejerkatte til internaterne.

2. Redegørelse for hovedpunkterne i lovforslaget

2.1. Gældende ret

Lov om mark- og vejfred fastlægger i § 1, stk. 1, som grundlæggende udgangspunkt, at ”Enhver er pligtig til på alle årets tider at holde sine husdyr på sit eget”. Loven regulerer derpå i praksis, hvorledes der skal forholdes, når dette alligevel ikke lykkes, bl.a. hvorledes der skal forholdes i forhold til optagelsen af husdyr, der strejfer om på anden mands grund.

Loven omfatter efter sin ordlyd principielt alle husdyr, uanset at den efter sin tilblivelse og sine forarbejder primært ses at være tilvejebragt med henblik på at regulere håndteringen af og mellemværender som følge af omstrefende landbrugsdyr. Loven sonderer imidlertid ikke mellem dyrearter og omfatter derfor også hobby- og kæledyr, idet hunde dog er særskilt reguleret i hundeloven, jf. lbk. nr. 1373 af 30. november 2017.

Loven giver efter § 5 adgang til, at en lodsejer optager et fremmed husdyr, der uretmæssigt befinder sig på vedkommendes grund, og regulerer i § 6 hvorledes lodsejeren skal forholde sig i forhold til dette dyr, samt de økonomiske mellemværender, der måtte være opstået som følge af de skader, det strejfende husdyr eventuelt har forvoldt eller de omkostninger, der er forbundet med optagelsen og opbevaringen af det optagne dyr, indtil dette kan tilbageleveres eller på anden måde afhændes, jf. §§ 7 - 11.

Hvis man optager et strejfende husdyr, hvor man er bekendt med ejerens identitet, skal man inden for 24 timer underrette ejeren eller en voksen i ejerens husstand om, at man har optaget dyret, jf. § 6, stk. 1.

Ejeren skal derefter inden 24 timer fra at have modtaget denne underretning afhente dyret. Sker dette ikke, kan dyret bortsælges ved en offentlig auktion, alternativt slagtes, jf. § 9, stk. 1. Hvis myndighederne, i loven sognefogeden og i mangel heraf politiet, skønner, at dyrets værdi ikke kan berettige omkostningerne ved afholdelse af en sådan auktion, bliver dyret uden videre optagerens ejendom, jf. § 9, stk. 3.

Hvis man derimod optager et omstrefende husdyr, hvor man ikke er bekendt med ejerens identitet, skal man i stedet inden for 24 timer orientere politiet om optagelsen, jf. § 6, stk. 2. Politiet vil derefter skulle foranledige dyret fremlyst. Har ejeren ikke meldt sig inden 72 timer, vil dyret skulle bortsælges efter samme regler i § 9, som beskrevet ovenfor.

2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Reglerne om optagelse og underretning er i praksis relativt omstændelige i forhold til katte, der af natur strejfer oftere og længere end de fleste husdyr. Reglerne om fremlysning og bortauktionering er ligeledes

vanskelige at håndtere i forhold til herreløse katte, og reglen om, at optageren kan overlades ejendomsretten til optagne herreløse katte efter konkret vurdering af disses værdi fra myndighederne, er administrativt tung.

Det foreslås derfor at lempe reglerne om optagelse af dyr i mark- og vejfredslovens kapitel III, for så vidt angår katte.

I lovforslaget sondres som hidtil mellem katte, hvor ejerens identitet er kendt, hvilket i praksis vil sige katte, der enten er udstyret med halsbånd med mærke, eller som er ejermærkede ved øretatovering eller med chip, og katte, hvor ejerens identitet ikke er kendt (dvs. i praksis umærkede katte).

For katte, hvor man er bekendt med ejerens identitet, skal disse efter mark- og vejfredslovens § 9, stk. 1, afhentes inden for 24 timer efter, at der er givet underretning til ejeren om optagelsen. Det foreslås, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, at sådanne katte fremover ikke skal afhændes ved offentlig auktion, men at de efter den foreslåede nye bestemmelse i § 9, stk. 4, ved udløbet af afhentningsfristen umiddelbart vil overgå til at være optagerens ejendom.

Forslaget indebærer, i det omfang optageren er en privatperson, at optageren kan beholde den optagne kat, men også, at optageren vil kunne videregive katten til et katteinternat, hvis dette er mere hensigtsmæssigt. Er katten, som det ofte vil være tilfældet, allerede afleveret på et katteinternat, således at underretningen af ejeren foregår derfra, vil ejendomsretten således overgå direkte til katteinternatet, som umiddelbart vil kunne videreformidle katten.

For katte, hvor ejerens identitet ikke er bekendt, dvs. hvor dyret ikke er mærket eller udstyret med halsbånd med ejerskilt eller lignende, foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 1, at kravet om fremlysning i mark- og vejfredslovens § 6, stk. 2, ikke skal finde anvendelse for de pågældende katte. Det foreslås endvidere, jf. § 1, nr. 3, at ejendomsretten til disse dyr efter den foreslåede nye bestemmelse i § 9, stk. 4 umiddelbart vil overgå til optageren. Dette forslag vil ligeledes indebære, at optagere vil kunne beholde den optagne kat, men også, at optageren, hvis vedkommende ikke ønsker dette, umiddelbart vil kunne videregive denne til andre interessenter, herunder til katteinternater.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, dog vil ophævelsen af kravene om offentlig auktion hhv. fremlysning af dyr med ukendt ejer indebære en beskedent lettelse for de institutioner eller foreninger, der beskæftiger sig professionelt med herreløse katte, såsom katteinternater.

Katteinternaterne har oplyst, at et bortfald af fremlysningspligten vil indebære en ikke uvæsentlig administrativ lettelse, som imidlertid ikke er kvantificeret. Det vil kun i begrænset omfang reducere selve gennemløbstiden for det enkelte dyr, idet denne er afhængig af flere andre faktorer.

Lovforslaget er blevet forelagt Erhvervsstyrelsen i præhøring. Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) vurderer, at forslaget ikke er erhvervsrettet og derfor ikke skal forelægges OBR, jf. Vejledning om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger. OBR har på den baggrund ingen bemærkninger til lovforslaget.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes at være ikke-relevante for lovforslaget.

5. Administrative og økonomiske konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen direkte administrative konsekvenser for borgerne, idet forslaget ikke pålægger borgerne hverken restriktioner eller nogen positiv handlepligt.

I det omfang de skærpede regler for videreformidling af optagne katte vil foranledige katteejere til lade deres dyr mærke og registrere, vil dette kunne ske i regi af et af de to private katteregistre.

Mærkningen koster efter det oplyste mellem 300 og 450 kr. pr. dyr for chipmærkning, og mellem 400 og 700 kr. pr. dyr for øretatovering.

Registreringen er gratis i Dansk Katteregister, men koster 145 kr. pr. dyr i Det Danske Katteregister.

Under forudsætning af, at samtlige katteejere efter lovændringen får deres nu umærkede katte mærket og registreret, og anslås antallet af umærkede ejerkatte til ca. 100.000-225.000 dyr, vil det indebære en samlet meromkostning på ca. 28,8-189,2 mio. kr. i 2021, afhængig af det reelle antal ejerkatte og valg af registrerings- og mærkningsmetode for den enkelte kat.

Det bemærkes, at disse beløb dækker selve udvidelsen af mærkningen af ejerkatte fra det nuværende niveau til en tilnærmelsesvis fuld dækning. Der er altså tale om en engangsudgift.

Ifølge de to registre registreres der årligt henholdsvis ca. 24.000 katte i Dansk Katteregister og ca. 23.000 katte i Det Danske Katteregister. I Dansk Katteregister lå antallet dog på ca. 28.000 i 2019.

Forudsættes det, at de nævnte gennemsnitlige ca. 47.000 katte udgør ca. 75-85 % af ejerkattene, vil den årlige udgift til mærkning og registrering af de resterende 15-25 % ejerkatte beløb sig til ca. 2,4-13,5 mio. kr. i hvert af årene 2022, 2023 og 2024.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget har ingen EU-retlige konsekvenser.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. september 2020 til den 19. oktober 2020 været sendt i høring hos følgende organisationer m.v.:

Advokatsamfundet

Agria

Anima

Coopforsikring

Danmarks Jægerforbund

Danmarks Naturfredningsforening

Dansk Dyreværn

Dansk Hunderegister

Dansk Katteregister

Dansk Kennel Klub

Danske Advokater

Danske Regioner
DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug
Den Danske Dyrlægeforening
Det Danske Katteregister
Det Dyreetiske Råd
DOSO – DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation
DTU – Center for Diagnostik
Dyrefondet
Dyrekassen Danmark
Dyrenes Beskyttelse
Dyrenes Velfærd
Dyreværnet
Dyreværnsforeningen Alle Dyr's Ret
Faglig Fælles Forbund 3F
Felis Danica
Fokus på Dyr
Forbrugerrådet Tænk
Forsikring & Pension
GF Forsikring
Gjensidige
Greenpeace Danmark
Husdyrenes Vel
IDA Forsikring
Inges Katt hjem
Katt hjemmet Bæklund
Kattens Værn
Kommunernes Landsforening (KL)
KU - Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
KU - Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
Landbrug & Fødevarer
Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug
Landsforeningen Frie Bønder - Levende Land
MinVenKatten
SEGES
Sønderjyllands Dyreværnsforening af 1995
The Voice of Pets
Topdanmark
Tryg
Tullebo Katt hjem
Tøstrup Katt hjem og Dyreværn
Vestsjællands Dyreinternat
Veterinærmedicinsk Industriforening
World Animal Protection Danmark
WWF Verdensnaturfonden
Økologisk Landsforening

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen direkte, men afledt en potentiel merindtægt i forbindelse med øget anvendelse af mærkning	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen, men afledt en potentiel merudgift i forbindelse med øget anvendelse af mærkning og registrering
Miljmessige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	
[Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering] /[Går videre end minimumskrav i EU-regulering] (sæt X)	Nej	Nej

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Optagerens pligter i forhold til at finde ejeren af et optaget dyr reguleres efter § 6 i lov om mark- og vejfred. Efter bestemmelsens stk. 2 skal optageren af et dyr, som vedkommende ikke ved, hvem tilhører, inden for en frist på 24 timer anmelde optagelsen til politiet, der snarest muligt derefter skal foranledige optagelsen bekendtgjort, dvs. fremlyse det optagne dyr.

Det foreslås som et nyt *stk. 3*, at denne anmeldelsespligt ikke skal finde anvendelse for så vidt angår umærkede katte.

Som konsekvens heraf bortfalder samtidigt pligten for myndighederne til at foretage fremslysning af disse katte.

Til nr. 2

Ifølge § 7, stk. 1, i lov om mark- og vejfred er optageren – bortset fra de i lovens § 6, stk. 3 og lovens § 18, stk. 3, 1. pkt., omhandlede tilfælde – berettiget til at gøre optagne dyrs udlevering afhængig af, at der betales ham erstatning for forvoldt skade eller sikkerhedsstilling herfor. Sikkerhedsstilling kan ske hos vurderingsmændenes formand, der fastsætter dennes art og størrelse, såfremt enighed herom ikke kan opnås mellem parterne.

Den foreslåede ændring af henvisningen i § 7, stk. 1, hvormed der henvises til § 6, stk. 4, og § 18, stk. 3, 1. pkt., er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1, hvormed der foreslås indsat et nyt § 6, stk. 3.

Til nr. 3

I § 9 i lov om mark- og vejfred er det reguleret, hvordan der skal forholdes i forhold til optagne dyr, der ikke bliver afhentet inden for de givne frister.

Efter bestemmelsens stk. 1 skal et optaget dyr, der ikke afhentes inden for 24 timer efter, at ejeren er blevet underrettet om optagelsen henholdsvis inden for 72 timer efter, at dyret er blevet fremløst, ved politiets foranstaltning bortsælges ved en offentlig auktion. Undtaget herfor er dyr, der skønnes at ville indbringe en højere pris ved slagting, eller dyr, der er af så ringe værdi, at dette ikke kan berettige omkostningerne ved afholdelsen af en auktion.

Det foreslås som et nyt *stk. 4* til § 9, at katte, der ikke er ejermærkede og katte, der er ejermærkede, men som ikke afhentes inden for fristen på 24 timer, automatisk bliver optagerens ejendom.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at optagne katte, der ikke er mærkede, eller optagne katte, der er mærkede, men som ikke afhentes inden for fristen på 24 timer, umiddelbart bliver optagerens ejendom.

Når optageren således opnår ejendomsretten til den pågældende kat, så kan optageren, i det omfang optageren er en privatperson, beholde den optagne kat, men vil også kunne videregive katten til et katteinternat, hvis dette er mere hensigtsmæssigt. Er katten, som det ofte vil være tilfældet, allerede afleveret på et katteinternat, vil ejendomsretten således overgå direkte til katteinternatet, som umiddelbart derefter vil kunne videreformidle katten til en ny ejer.

Den foreslåede ændring af § 9 indebærer endvidere, at pligten for myndighederne til i givet fald at foranstalte afholdt auktion over optagne katte bortfalder.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Efter § 33, stk. 1, i lov om mark- og vejfred, gælder denne ikke for Færøerne. Loven finder efter Statsministeriets cirkulære nr. 176 af 19. oktober 1954 ej heller anvendelse for Grønland. Lov om mark- og vejfred er vedtaget den 31. marts 1953, og er således vedtaget inden den ved grundlovsrevisionen af 5. juni

1953 gennemførte ændring i Grønlands statsretlige stilling, før hvilken love alene gjaldt for Grønland, hvis dette udtrykkeligt fremgik af lovteksten.

Da mark- og vejfredsloven således ikke gælder for Færøerne og Grønland, vil de foreslåede ændringer i nærværende lovforslag heller ikke skulle gælde for Færøerne og Grønland.

UDKAST

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1
	I lov om mark- og vejfred, jf. lovbekendtgørelse nr. 1847 af 14. december 2015, som ændret ved § 74 i lov nr. 133 af 25. februar 2020, foretages følgende ændringer:
§ 6. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3. ---</i>	1. I § 6 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke: » <i>Stk. 3.</i> Stk. 2 gælder ikke for katte, der ikke er ejermærkede. Stk. 3 bliver herefter stk. 4.
	2. I § 7, <i>stk. 1</i> , ændres »§ 6, stk. 3,» til »§ 6, stk. 4,».
§ 9. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3. ---</i>	3. I § 9 indsættes som <i>stk. 4</i> : » <i>Stk. 4.</i> Katte, som ikke er ejermærkede eller som ikke afhentes inden fristen fastsat i stk. 1, 1. pkt., 1. led, bliver umiddelbart optagerens ejendom.«
	§ 2
	Loven træder i kraft den 1. juli 2021.